

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ontvangen: 25-9-2023

2023/073++vt

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Radboud Universiteit Nijmegen
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 9102
6500 HC NIJMEGEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
41139045

Bijlagen
1

Datum 26 september 2023
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-masteropleiding Science for
Sustainability

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 27 juni 2023, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 28 juni 2023, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Science for Sustainability als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 11 september 2023, kenmerk 2023/073, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Science for Sustainability als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de voltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag, voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo

spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
41139045

Ik teken hierbij het volgende aan. Artikel 7.5, eerste lid, van de WHW bepaalt dat de studielast van een masteropleiding in het wetenschappelijk onderwijs 60 studiepunten bedraagt. U hebt, met inachtneming van artikel 7.5d, onderdeel a, van de WHW de studielast van de opleiding bepaald op 120 studiepunten. Dit betekent dat u voor de (nominale) periode dat de opleiding langer duurt dan 1 jaar overeenkomstig artikel 7.51a van de WHW voor de student een financiële voorziening dient te treffen. Over die periode ontvangt u geen bekostiging. Desgewenst kunt u, na de toets nieuwe opleiding en onder overlegging van een advies omtrent de duur van de opleiding van de NVAO, een apart verzoek indienen bij de minister tot bekostiging van de gehele opleiding.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Uitsluitend te verspreiden door de afzender

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Radboud Universiteit Nijmegen Voltijd wo master Science for Sustainability Nijmegen	2023/073	11/09/2023

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 28/06/2023 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Radboud Universiteit Nijmegen om de wo master Science for Sustainability als bekostigde opleiding te verzorgen te Nijmegen (brief van 27/06/2023 met kenmerk 23U.009163). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft op 08/08/2023 omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 25/09/2023.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen om de wo master Science for Sustainability als bekostigde opleiding te Nijmegen te verzorgen. De commissie adviseert daarbij de toestemming te beperken tot de voltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de wo master Science for Sustainability in Nijmegen vestigen. Het gaat om een Engelstalige wo master die de aanvrager in het Croho onderdeel Natuur wil laten registreren. De opleiding omvat 120 studiepunten en de aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden. De

aanvrager heeft dit dossier tegelijk ingediend met aanvragen voor de wo master Intersectional Gender Studies: Diversity, Inequality and Societal Transformation (2023/072) en de wo bachelor Humane Neurowetenschappen (2023/074). De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 5 van de Regeling in samenhang beoordeeld.

De aanvrager wil met deze opleiding de change agents van de toekomst opleiden die de transitie naar een duurzame samenleving mede kunnen vormgeven. De opleiding is interdisciplinair opgezet en bestaat uit vakken op het gebied van integrale duurzaamheid, natuurwetenschappelijke vakken, maatschappijwetenschappelijke vakken, onderzoeksvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een bachelordiploma in de natuurwetenschappen met basiskennis van maatschappijwetenschappen, studenten met een bachelordiploma in de maatschappijwetenschappen met basiskennis van natuurwetenschappen en afgestudeerden van een interdisciplinaire bacheloropleiding met voldoende natuurwetenschappelijke en maatschappijwetenschappelijke inhoud, zoals Bèta-gamma, Future Planet Studies of Philosophy, Politics and Economics. Studenten met een relevante hbo-opleiding zoals Milieukunde, Toegepaste Biologie of Ruimtelijke Ontwikkeling kunnen worden toegelaten na afronding van een nog te ontwikkelen premastertraject.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens de aanvrager onder andere aan het werk als duurzaamheidsadviseur voor overheden en bedrijven, kennismakelaar op het gebied van duurzaamheidsvraagstukken of milieu-expert.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de wo master Science for Sustainability aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in ROA's Arbeidsmarktinformatiesysteem (AIS), de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator), de website van de Nationale Beroepengids (www.nationaleberoepengids.nl), het artikel 'Milieusector in Nederland groeit gestaag door' van het CBS (2 april 2021), het artikel 'Environmental economy – statistics on employment and growth' van Eurostat (versie van 15 mei 2023), de 'Vacatureanalyse Master Science for Sustainability - Radboud Universiteit' die Lexnova in opdracht van de aanvrager heeft uitgevoerd (2022) en het 'Arbeidsmarktonderzoek master Science for Sustainability Survey-onderzoek naar de werkgelegenheid voor een nieuwe master' dat ResearchNed in opdracht van de aanvrager heeft uitgevoerd (2023).

De aanvrager beschouwt zes opleidingstypen die zijn opgenomen in ROA's AIS als relevant voor de voorgenomen opleiding Science for Sustainability, zijnde de opleidingstypen (1) master elektrotechniek, (2) master chemische technologie, (3) master landbouw, biologie en biochemische technologie, (4) master bouwkunde, civiele techniek en architectuur, (5) master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en (6) master sociale en maatschappijwetenschappen. De aanvrager geeft daarbij aan dat de eerste drie opleidingstypen een relatief grote thematische verwantschap hebben en dat de drie laatste opleidingstypen dezelfde basiskennis en vaardigheden bieden.

De commissie neemt de opleidingstypen master elektrotechniek en master bouwkunde, civiele techniek en architectuur niet mee bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte omdat hier geen sterk verwante opleidingen in zijn opgenomen. De commissie neemt het opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen niet mee bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte

omdat hier slechts één sterk verwante opleiding in is opgenomen (de wo master Environment and Society Studies), naast een groot aantal niet verwante opleidingen.

De commissie acht met de aanvrager het opleidingstype master chemische technologie ten dele relevant omdat de sterk verwante opleiding Sustainability Science, Policy and Society hierin is opgenomen naast de aanverwante opleiding Environmental and Energy Management en een aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master chemische technologie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Master - chemische technologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		1800 8		1.2 gemiddeld
>> Master - chemische technologie	verwachte vervangingsvraag tot 2026		5300 23		3.5 hoog
>> Master - chemische technologie	verwachte baanopeningen tot 2026		7100 31		4.6 hoog
>> Master - chemische technologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		5500 24		3.6 gemiddeld
>> Master - chemische technologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.96			groot
>> Master - chemische technologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.96			goed

Bron: ROA, AIS

Daarnaast acht de commissie met de aanvrager het opleidingstype master landbouw, biologie en biochemische technologie ten dele relevant omdat de sterk verwante opleidingen Environment and Resource Management, Climate Studies, Industrial Ecology en Environmental Sciences hierin zijn opgenomen naast een substantieel aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master landbouw, biologie en biochemische technologie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		5000	9	1.4	hoog
>> Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte vervangingsvraag tot 2026		9300	16	2.5	gemiddeld
>> Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte baanopeningen tot 2026		14300	24	3.7	gemiddeld
>> Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		18500	31	4.6	hoog
>> Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.06				vrijwel geen
>> Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.07				matig

Bron: ROA, AIS

Daarnaast acht de commissie met de aanvrager het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelswetenschappen ten dele relevant omdat de sterk verwante opleidingen Global Business & Sustainability en Science, Business and Innovation hierin zijn opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		19600	9	1.4	hoog
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		30200	13	2.1	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026		49800	22	3.3	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		44100	19	3	gemiddeld
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1				groot
> > Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1				goed

Bron: ROA, AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen (1) algemeen directeuren, (2) bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, (3) beleidsadviseurs, (4) biologen en natuurwetenschappers, (5) docenten hoger onderwijs en hoogleraren, (6) ingenieurs (geen elektrotechniek), (7) overheidsambtenaren en (8) overheidsbestuurders. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie stelt vast dat afgestudeerden weliswaar onder specifieke voorwaarden in aanmerking kunnen komen voor specifieke functies als docent hoger onderwijs of als hoogleraren, maar dat de opleiding daar niet primair op gericht is. Om deze reden kent de commissie geen gewicht toe aan de prognoses voor deze beroepsgroep.

De commissie is van mening dat de beroepsgroep overheidsambtenaren onvoldoende aansluit omdat de voorgenomen opleiding studenten niet beoogt op te leiden voor beroepen in deze beroepsgroep. Om deze reden kent de commissie geen gewicht toe aan de prognoses voor deze beroepsgroep.

De commissie is verder van mening dat de beroepsgroep algemeen directeuren onvoldoende relevant is omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet direct in aanmerking komen voor functies als topbestuurders en algemeen directeuren van grote ondernemingen en dat de beroepsgroep overheidsbestuurders onvoldoende relevant is omdat afgestudeerden niet direct aan het werk kunnen als leden van wetgevende instanties of bestuurders van belangenorganisaties. De commissie laat de prognoses voor deze beroepsgroepen dan ook buiten beschouwing.

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een deel van de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals bedrijfskundigen en specialisten beleidsadvies gericht op duurzaamheid. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie

Tabel 4).

Tabel 4. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		14600	11		1.7 erg hoog
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026		14100	10		1.7 laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026		28700	21		3.3 gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.831				groot

Bron: ROA, AIS

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroep beleidsadviseurs ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor beleidsadviesfuncties die specifiek gericht zijn op duurzaamheid. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 5).

Tabel 5. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		6900	9		1.4 hoog
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026		11300	15		2.3 gemiddeld
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2026		18300	24		3.6 gemiddeld
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.834				groot

Bron: ROA, AIS

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroep biologen en natuurwetenschappers ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een deel van de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals milieudeskundigen en chemici. Zij komen echter niet in aanmerking voor in deze beroepsgroep opgenomen beroepen natuurkundigen en sterrenkundigen, meteorologen, wiskundigen, actuarissen en statistici, geologen en biologen. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 6).

Tabel 6. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep biologen en natuurwetenschappers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2200	6		1 gemiddeld
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2900	8		1.3 erg laag
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		5100	14		2.2 laag
Biologen en natuurwetenschappers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	0.817				groot

Bron: ROA, AIS

De commissie acht ten slotte met de aanvrager de beroepsgroep ingenieurs (geen elektrotechniek) ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een deel van de beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals milieutechnologen en chemisch ingenieurs. Zij komen echter niet in aanmerking voor in deze beroepsgroep opgenomen beroepen zoals weg- en waterbouwkundigen, werktuigbouwkundigen en mijnbouwkundigen en metaalkundigen. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep zeer grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 7).

Tabel 7. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep ingenieurs (geen elektrotechniek)

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		12100	9		1.4 hoog
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	verwachte vervangingsvraag tot 2026		12100	9		1.4 erg laag
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	verwachte baanopeningen tot 2026		24100	18		2.8 laag
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.739				zeer groot

Bron: ROA, AIS

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in ROA's AIS voor de opleidingstypen en beroepsgroepen die ten dele relevant zijn voor de onderhavige opleiding een overwegend positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Science for Sustainability.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de gegevens afkomstig uit de Spanningsindicator van het UWV betreffende de voornoemde beroepsgroepen (www.werk.nl). De commissie laat in lijn met het bovenstaande de beroepsgroepen overheidsambtenaren, algemeen directeuren en overheidsbestuurders buiten beschouwing. De commissie merkt op dat de arbeidsmarkt begin 2020 is gekrompen als gevolg van de coronacrisis en dat deze krimp vervolgens is omgeslagen naar een (zeer) grote krapte op de arbeidsmarkt die zichtbaar is bij alle beroepsgroepen en alle sectoren. Het feit dat de arbeidsmarktspanning bij de door de aanvrager relevant geachte beroepsgroepen als (zeer) krap wordt getypeerd is daarom niet onderscheidend. De commissie kent daarom minder gewicht toe aan deze bron en stelt vast dat zij een (zeer) kleine positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst verder naar de 'Nationale Beroepengids' (www.nationaleberoepengids.nl). De aangehaalde gegevens zijn gebaseerd op de Spanningsindicator van het UWV. De commissie heeft deze bron hierboven reeds besproken en laat de aangehaalde gegevens daarom buiten beschouwing.

De aanvrager beschrijft vervolgens onder verwijzing naar het artikel 'Milieusector in Nederland groeit gestaag door' van het CBS (2 april 2021) dat het aandeel van de milieusector in de Nederlandse economie sinds 2001 gestaag is toegenomen van 1,6 procent in 2001 tot 2,4 procent in 2020. Het CBS vermeldt daarbij dat de activiteiten gericht op het behoud van natuurlijke hulpbronnen verdubbelden en dat deze sterke groei nauw samenhangt met de energietransitie. Uit het artikel 'Environmental economy – statistics on employment and growth' van Eurostat (versie van 15 mei 2023) komt naar voren dat in Europa de 'environmental economy' harder groeit dan de reguliere economie. De commissie stelt vast dat deze groeiende economische activiteit in de milieusector, zowel in Nederland als in Europa, een indicatie oplevert van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding.

Voorts verwijst de aanvrager naar de 'Vacatureanalyse Master Science for Sustainability - Radboud Universiteit' die Lexnova in opdracht van de aanvrager heeft uitgevoerd (2022). In het onderzoeksrapport is aangegeven dat op 31 augustus 2022 via Jobfeed een analyse is gemaakt van online vacatures die in de periode oktober 2017 tot en met oktober 2022 zijn geplaatst. In het rapport is beschreven welke zoekmethode en zoektermen zijn gehanteerd. De commissie stelt vast dat de gehanteerde trefwoorden, uitsluitingswoorden, regio, en opleidingsniveau-aanduiding passen bij het profiel van de wo master Science for Sustainability. Er is gekozen om te zoeken naar vacatures op wo-niveau voor milieuberoepen met het sleutelwoord 'duurzaamheid' en naar vacatures voor management- of onderzoeksberoepen met de sleutelwoorden 'duurzaamheid' én 'milieu'. De aanvrager constateert met Lexnova dat in de afgelopen 5 jaar landelijk 1499 relevante vacatures zijn geplaatst, waarbij een stijgende lijn te zien is. De top-3 van relevante vacatures bestaat uit de beroepsaanduidingen beleidsmedewerker milieuzaken (724 vacatures), milieukundige (296 vacatures) en milieukundige luchtkwaliteit (144 vacatures). In de meeste gevallen wordt gevraagd naar kandidaten met een opleiding op wo-niveau (81%). De rest van de vacatures vereist een mbo/hbo werk- en denkniveau. De meeste vacatures worden aangeboden in de provincie Zuid-Holland (479 vacatures), gevolgd door Noord-Holland (245 vacatures) en Utrecht (220 vacatures). In de meest recente onderzoeksperiode van 16 weken (11 mei 2022 tot en met 31 augustus 2022) werden wekelijks gemiddeld 13 relevante vacatures geplaatst voor milieuberoepen met het trefwoord 'duurzaamheid', waarvan volgens de aanvrager circa 38% specifiek passend is voor afgestudeerden van de beoogde opleiding. Daarnaast werden in deze periode wekelijks gemiddeld 21 vacatures geplaatst voor management- en onderzoeksberoepen op wo-niveau met de trefwoorden 'milieu' en 'duurzaamheid', waarvan volgens de aanvrager circa 21% specifiek passend is voor afgestudeerden van de beoogde opleiding. De aanvrager leidt hieruit af dat er jaarlijks tenminste 490 vacatures worden uitgezet waarvoor specifiek afgestudeerden van de beoogde opleiding in aanmerking komen. De commissie constateert dat het onderzoek volgens een valide methode is uitgevoerd, dat de resultaten ontdubbeld zijn en dat de resultaten navolgbaar en relevant zijn. De commissie concludeert dat de resultaten blijken te geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde wo master Science for Sustainability.

Ten slotte refereert de aanvrager aan het 'Arbeidsmarktonderzoek master Science for Sustainability Survey-onderzoek naar de werkgelegenheid voor een nieuwe master' dat ResearchNed in opdracht van de aanvrager heeft uitgevoerd (2023). Het onderzoek is uitgevoerd tussen 20 september en 4 oktober 2022 in de vorm van een online enquête. De enquête is ingevuld door 557 respondenten (door 428 respondenten volledig), waarvan er 317 werken in een functie waarin werkzaamheden rond duurzaamheidsvraagstukken een rol spelen. 95 respondenten hebben aangegeven zicht te hebben op de werkgelegenheid én een rol te vervullen in HR of als leidinggevende. De onderzoekers hebben deze 95 respondenten aangeduid als

beslissingsbevoegd. De respondenten zijn werkzaam in organisaties in verschillende sectoren, waarbij het zwaartepunt ligt bij openbaar bestuur en overheidsdiensten, onderwijs en zorg. De meeste organisaties zijn gevestigd in de provincie Gelderland, gevolgd door Zuid-Holland, Noord-Brabant en Utrecht. De respondenten is gevraagd of zij verwachten dat afgestudeerden van de beoogde opleiding Science for Sustainability bepaalde taken beter zullen kunnen uitvoeren dan afgestudeerden van andere, bestaande opleidingen. 388 respondenten hebben deze vragen beantwoord. 62% van deze groep respondenten is van mening dat alumni recente inzichten op het gebied van duurzaamheidsverandering beter kunnen vertalen naar de in- en externe context van de organisatie dan afgestudeerden van andere opleidingen. 60% van deze respondenten is van mening dat alumni in staat zijn om voorgestelde duurzaamheidsinterventies in maatschappij of organisatie kritisch te evalueren en daarover te adviseren, zowel wat betreft potentiële milieuwinst als de complexiteit van het veranderingsproces, (politiek) draagvlak etc. Verder is 59% van deze groep respondenten van mening dat alumni, beter dan afgestudeerden van andere opleidingen, in staat zijn om gefundeerd te adviseren over duurzaamheidsbeleid en keuzes om duurzaamheidstransformaties vorm te geven. Vervolgens is aan de respondenten gevraagd welke competenties, waar alumni van de beoogde master over zullen beschikken, van belang zijn voor hun toekomstige carrières. Ook deze vragen zijn door 388 respondenten beantwoord. 78% van deze respondenten is van mening dat alumni in staat moeten zijn om wisselwerkingen tussen verschillende duurzaamheidsvraagstukken te identificeren. 80% vindt dat zij in samenwerking met relevante stakeholders een duurzaamheidsvraagstuk in kaart moeten kunnen brengen. 75% van de respondenten vindt het van belang dat alumni relevante stakeholders voor specifieke duurzaamheidsvraagstukken kunnen identificeren en hier een vruchtbare samenwerking mee tot stand kunnen brengen en 69% vindt dat alumni in staat moeten zijn om systeemverandering en duurzaamheidstransformaties in complexe organisaties en in maatschappelijke contexten vorm te geven. De onderzoekers hebben aan de 95 beslissingsbevoegde respondenten gevraagd naar een concrete arbeidsmarktbehoefte binnen de eigen organisatie aan nieuwe werknemers met het profiel van de beoogde opleiding. Uit het onderzoek komt naar voren dat op dit moment bij 33 organisaties die op dit moment een concrete behoefte hebben aan experts duurzaamheidsvraagstukken sprake is van een behoefte van 112 tot 180 fte. Daarnaast komt uit het onderzoek naar voren dat 51 beslissingsbevoegde respondenten met zicht op de werkgelegenheid in de komende vijf jaar een concrete behoefte verwachten aan (extra) experts duurzaamheidsvraagstukken van 158 tot 261 fte. De commissie constateert dat het onderzoek volgens een valide methode is uitgevoerd en dat de resultaten navolgbaar en relevant zijn. De commissie concludeert dat de resultaten blijk geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde wo master Science for Sustainability.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat de wo master Science for Sustainability beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte onder andere aan de hand van de volgende bronnen: het Akkoord van Parijs van de Verenigde Naties (2015), het Klimaatakkoord van het kabinet (2019) en het artikel 'Tekorten op de arbeidsmarkt? Weg ermee!' op klimaatakkoord.nl (14 november 2022), de 'European Green Deal' van de Europese Commissie (2019) en het 'Voortgangsbericht circulaire economie' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2022).

De aanvrager stelt onder verwijzing naar het Akkoord van Parijs van de Verenigde Naties (2015, p. 3), het Klimaatakkoord van het kabinet (2019), het artikel 'Tekorten op de arbeidsmarkt? Weg ermee!' op klimaatakkoord.nl (14 november 2022), de 'European Green Deal' van de Europese Commissie (2019) en het 'Voortgangsbericht circulaire economie' van het Planbureau voor de Leefomgeving (2022) dat de effecten van de klimaatverandering, verschraling van de biodiversiteit en toenemende sociale ongelijkheid in de wereld vragen om een transitie naar een duurzamere

samenleving. De aanvrager betoogt daarbij dat de beoogde master Science for Sustainability door de transdisciplinaire opzet waarin natuurwetenschappelijke inzichten worden samengebracht met maatschappijwetenschappelijke kennis alumni af kan leveren die een voortrekkersrol kunnen vervullen binnen overheidsorganisaties en bedrijven bij de transitie naar een duurzame samenleving. De commissie onderschrijft het grote belang van het vormgeven van de transitie naar een duurzame samenleving en acht het aannemelijk dat de beoogde opleiding een inhoudelijke bijdrage kan leveren aan het aanpakken van actuele duurzaamheidsvraagstukken.

De commissie concludeert reeds op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat de wo master Science for Sustainability beantwoordt aan een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de wetenschappelijke behoefte onder andere aan de hand van de volgende bronnen: de Nationale Wetenschapsagenda (2015), de 'European Green Deal' van de Europese Commissie (2019) en 'Horizon Europe' van de Europese Commissie (2021).

De aanvrager beschrijft vrij gedetailleerd dat de beoogde opleiding aansluit op vragen die zijn opgenomen in acht routes binnen de Nationale Wetenschapsagenda. Het betreft: (1) de blauwe route, (2) de route circulaire economie en grondstoffenefficiëntie, (3) de route duurzame productie van gezond en veilig voedsel, (4) energietransitie, (5) kwaliteit van de omgeving, (6) op weg naar veerkrachtige samenlevingen, (7) smart liveable cities en (8) sustainable development goals. De commissie stelt vast dat de specifieke vragen in de Nationale Wetenschapsagenda waar de aanvrager naar verwijst alle betrekking hebben op verschillende aspecten van de aanpak van duurzaamheidsproblemen. De commissie is met de aanvrager van mening dat de beoogde opleiding direct gerelateerd is aan deze vraagstukken en dat de opleiding daarmee beantwoordt aan een wetenschappelijke behoefte.

De aanvrager verwijst ook naar de 'European Green Deal' van de Europese Commissie (2019), waarvan het onderzoek en het innovatieprogramma gericht op vergroening van Europa is ondergebracht binnen het onderzoeksprogramma 'Horizon Europe' van de Europese Commissie (2021). De aanvrager verwijst daarbij concreet naar de relevante onderzoeksthema's 'Restoring Europe's ecosystems and biodiversity, and managing natural resources to ensure food security and a clean and healthy environment' en 'Making Europe the first digitally enabled circular, climate-neutral and sustainable economy through the transformation of its mobility, energy, construction and production systems'. De aanvrager beschrijft dat een groot deel van het structurele onderzoeksbudget, 95,5 miljard, gericht is op onderzoek en innovatie dat de transitie naar een duurzame samenleving ondersteunt. De commissie is met de aanvrager van mening dat de beoogde opleiding Science for Sustainability hier inhoudelijk op aansluit.

De commissie concludeert reeds op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een wetenschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Science for Sustainability.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke, een wetenschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 29/06/2023 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Radboud Universiteit Nijmegen om de wo master Science for Sustainability in Nijmegen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie stelt op basis van de afbakening die de aanvrager heeft aangeleverd vast wat het verwante aanbod van de aangevraagde opleiding is. Verwante opleidingen komen inhoudelijk

sterk overeen en leiden op tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Verder worden de instroomdoelgroep en de onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) meegewogen bij de afbakening. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvrager is van mening dat de beoogde opleiding uniek is, maar dat er wel bekostigde hbo en wo masteropleidingen worden aangeboden die in meer of mindere mate raakvlakken vertonen met de beoogde master. Er zijn geen onbekostigde verwante opleidingen. De aanvrager heeft al deze bekostigde opleidingen die raakvlakken vertonen met de master Science for Sustainability geanalyseerd en heeft daarbij een indeling gemaakt waarbij opleidingen "verwant" worden geacht aan de voorgenomen opleiding als twee van de drie vakgebieden overlappen met de inhoud van de beoogde opleiding. Het betreft de volgende wo masters: Climate Studies (Wageningen University), Environment and Resource Management (Vrije Universiteit Amsterdam), Environmental and Energy Management (Universiteit Twente), Environmental Sciences (Wageningen University, Universiteit Utrecht en Open Universiteit), Industrial Ecology (joint degree van de Technische Universiteit Delft en Universiteit Leiden), Science, Business and Innovation (Vrije Universiteit Amsterdam) en Sustainability Science, Policy and Society (Maastricht University). Daarnaast acht de aanvrager de wo master Earth Sciences (Universiteit van Amsterdam) vanwege de daarin opgenomen specialisatie Environmental Management en de wo master Energy and Environmental Sciences (Rijksuniversiteit Groningen) vanwege de daarin opgenomen specialisatie Science, Business and Policy "verwant". De aanduiding "verwant" wordt door de commissie begrepen als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term "sterk verwant".

De commissie is met de aanvrager van mening dat bovengenoemde opleidingen sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie voegt daar aan toe dat de opleiding Sustainable Business and Innovation (Universiteit Utrecht, in Croho geregistreerd als Science and Innovation), ook sterk verwant is aan de voorgenomen opleiding. De commissie overweegt daarbij dat beide opleidingen interdisciplinair van opzet zijn, inhoudelijk gericht zijn op duurzaamheids- en innovatievraagstukken, afgestudeerden van beide opleidingen onder andere in aanmerking komen voor functies zoals duurzaamheidsadviseur voor overheden en bedrijven of kennismakelaar op het gebied van duurzaamheidsvraagstukken en toegankelijk zijn voor dezelfde instroomdoelgroep.

De commissie is verder van mening dat de opleidingen Environment and Society Studies (Radboud Universiteit), Global Challenges for Sustainability (Universiteit Utrecht), Global Business & Sustainability (Erasmus Universiteit Rotterdam), Governance of Sustainability (Universiteit Leiden) en (nog niet gestarte) Sustainable Business Leadership Innovation and Management (Maastricht University) aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie overweegt hierbij dat de wo master Environment and Society Studies meer gericht is op duurzaamheidsvraagstukken die spelen bij ontwikkelingssamenwerking, dat Global Business & Sustainability en Sustainable Business Leadership Innovation and Management een meer economisch zwaartepunt kennen, dat Governance of Sustainability gefocust is op bestuurskundige aspecten van duurzaamheidsvraagstukken en dat de Europese joint degree-opleiding Global Challenges for Sustainability een sterk internationaal karakter heeft. Hiermee verschillen zij zowel wat betreft de inhoud als wat betreft het arbeidsmarktprofiel deels van de beoogde opleiding. De opleidingen bedienen wel overwegend dezelfde instroomdoelgroepen.

De aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in de tracks binnen verwante opleidingen is niet bekend. De commissie heeft dan ook in onderstaande tabel de instroom in de gehele opleiding vermeld. Aangezien de master Sustainable Business Leadership Innovation and Management nog niet gestart is, zijn er ook nog geen instroomgegevens van deze opleiding. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide tot en met collegejaar 2021-2022 en daalde scherp in het meest recente

collegejaar (zie Tabel 8).

Tabel 8. Instroom in verwante bekostigde voltijdopleidingen

Opleiding	Instelling	'18-'19	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23
M Climate Studies (60107)	Wageningen University (21PI), Wageningen	40	60	71	84	53
M Environment and Resource Management (60045)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	87	119	166	181	148
M Environmental and Energy Management (69319)	Universiteit Twente (21PH), Leeuwarden	38	32	33	36	32
M Environmental Sciences (60810)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	153	140	158	135	119
	Wageningen University (21PI), Wageningen	152	188	167	160	141
M Industrial Ecology (joint degree) (65003)	Technische Universiteit Delft (21PF), Delft					
	Universiteit Leiden (21PB), Leiden	96	88	125	130	90
M Science, Business and Innovation (69320)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	40	43	55	54	47
M Sustainability Science, Policy and Society (69315)	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht	48	76	124	128	71
M Earth Sciences (66986)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	143	138	156	137	141
M Energy and Environmental Sciences (60608)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	41	57	39	48	39
M Science and Innovation (60709)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	143	142	119	137	93
M Environment and Society Studies (66839)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	55	50	58	76	39
M Global Challenges for Sustainability (joint degree) (65025)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht				70	61
M Global Business & Sustainability (60456)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	112	129	193	196	152
M Governance of Sustainability (60965)	Universiteit Leiden (21PB), 's- Gravenhage		50	81	95	52
Eerstejaarsinstroom totaal		1148	1312	1545	1667	1278

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een interessepeiling onder potentiële studenten, waarvan 192 wo-studenten en 22 hbo-studenten. De aanvrager verwacht dat er in het eerste jaar circa 20 studenten zullen instromen, oplopend naar circa 40 studenten per jaar. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen wo master Science for Sustainability wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Nijmegen heeft naar verwachting weinig negatieve effecten op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie geeft de aanvrager ter overweging om te verkennen of de beoogde opleiding en de bestaande aanverwante wo masteropleiding Environment and Society Studies van de aanvrager tot één opleiding geïntegreerd zouden kunnen worden, mede om de instroom wat substantiëler te maken.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo master

Science for Sustainability te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert daarbij de toestemming te beperken tot de voltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen wo master Science for Sustainability sterke verwantschap vertoont met een aantal bestaande opleidingen, zoals Climate Studies, Environment and Resource Management, Environmental Sciences en Sustainability Science, Policy and Society. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod roept de commissie de aanvrager op om met de aanbieders van sterk verwante opleidingen te verkennen of een gezamenlijke naam gevonden kan worden.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvrager de wo master Science for Sustainability in het Croho onderdeel Natuur wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van een aantal verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho indeling

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.